

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

: กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.

FACTORS RELATED TO BUDGETING IN 2014 FISCAL YEAR :
A CASE STUDY OF OTEPC

เพ็ญนภา โกพัฒน์ตา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
พ.ศ. 2557

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

: กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.

FACTORS RELATED TO BUDGETING IN 2014 FISCAL YEAR :
A CASE STUDY OF OTEPC

เพ็ญนภา โกพัฒน์ตา

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อ นามสกุล นางเพ็ญนภา โกพัฒน์ตา
สาขาวิชา สาขาวิชาการบัญชี
คณะ บริหารธุรกิจ
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ธนรัช ทัพมงคล

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล)

..... กรรมการ
(ดร.พรปวีณ์ ชาญสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร.ธนรัช ทัพมงคล)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้นำการค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี (บัณฑิตศึกษา) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

..... คนบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ดร.ปริญญา มากสิน)

วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.
ชื่อ นามสกุล	นางเพ็ญภา โกพัฒน์ตา
สาขาวิชา	สาขาวิชาการบัญชี
คณะ	บริหารธุรกิจ
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.ธนัทส ทังมงคล

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ.2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารหัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 80 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เป็นเพศหญิง อายุ 51 ปีขึ้นไป การศึกษาปริญญาโทขึ้นไป ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการ มีประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณน้อยกว่า 6 ปี มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของ สำนักงาน ก.ค.ศ. ต่องบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรร ขึ้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการและการบรรลุเป้าหมายของโครงการในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ตามลำดับ

Independent Study Title	Factors related to Budgeting in 2014 fiscal year: A case study of OTEPC
Author	Mrs.Pennapa Kopatta
Degree	Master of Business Administration Program
Major program	Accounting
Academic Year	2014

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate factors related to budgeting in 2014 fiscal year: a case study of OTEPC. The samples were chief executive officers, heads of the departments, and 80 officers who were responsible for the project. A questionnaire was administered as the research instrument to collect data which were analyzed by percentage and Pearson's correlation.

The findings were as follows:

(1) In terms of personal factors, it was found that most of them were female who were above 51 years old. They had master degrees and were in charge of heading the team as well as being the team staff with lower than six years experiences in handling budgeting tasks and had 30,001 – 40,000 baht salaries.

(2) The relationship between handling budgeting study of OTEPC projects, processes, activities, and achievements were in high level, especially when the chief executive officers work agreed with the governmental policies followed by their legal exercises in relation with their decision making and officials' participation which connected to those decisions. The government policies and its law exercise demonstrated low relationship as well as the governmental law exercise and the officials' participation respectively.

กิตติกรรมประกาศ

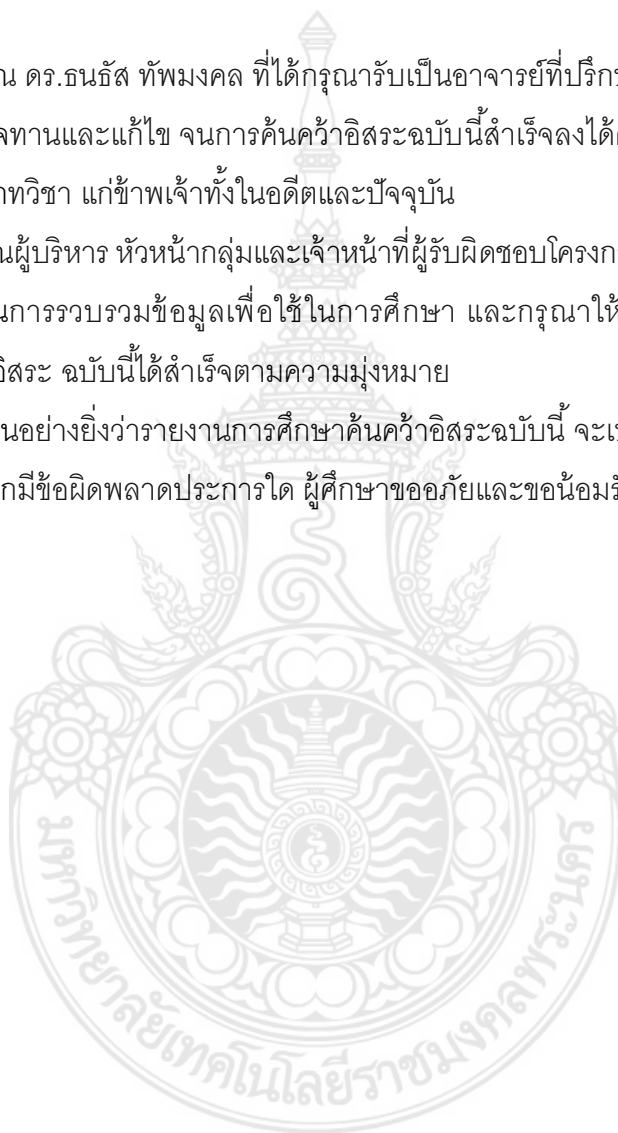
การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก บุคคลสำคัญหลายท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์

ขอขอบพระคุณ ดร.ธนัทส ทัทมงคล ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำชี้แนะ ตรวจสอบและแก้ไข จนการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชา แก่ข้าพเจ้าทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษา และกรุณาให้คำแนะนำจนสามารถจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ได้สำเร็จตามความมุ่งหมาย

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับผู้สนใจและเกี่ยวข้อง หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยและขอน้อมรับไว้ ณ โอกาสนี้

เพ็ญนภา โกพัฒน์ตา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษา	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 กรอบแนวคิด	4
1.7 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและประเภทของงบประมาณ รายจ่าย	6
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจัดทำงบประมาณ	11
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	12
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนและการวางแผน	15
2.5 แนวทางการจัดสรรงบประมาณตามวิธีการงบประมาณใหม่	17
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19

สารบัญ (ต่อ)

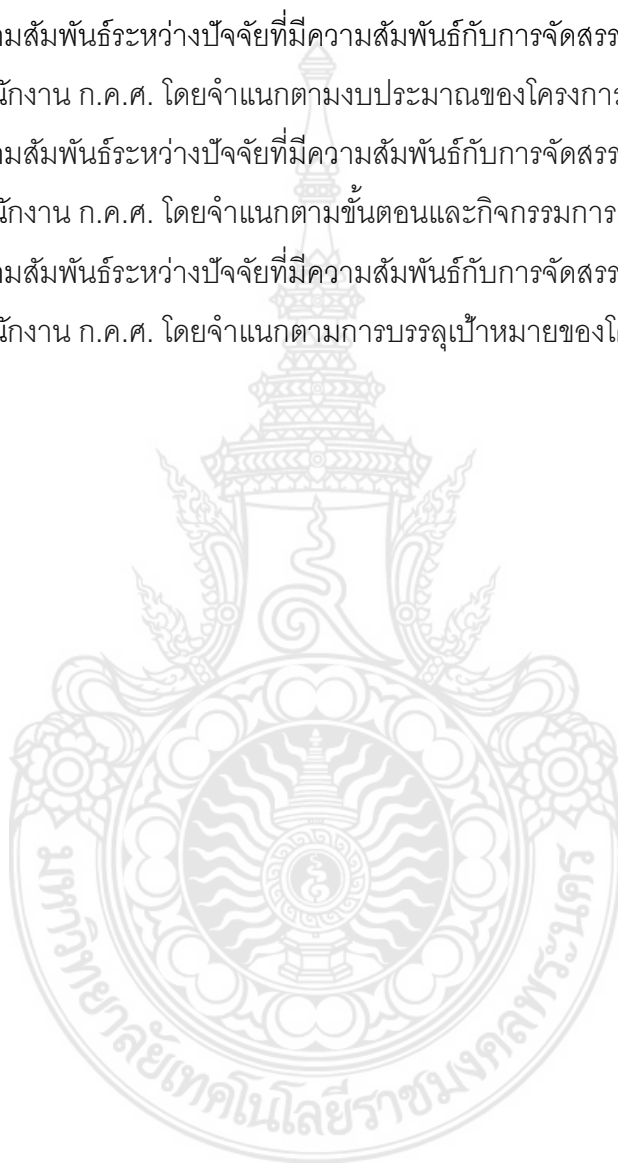
	หน้า
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 21
3.2	เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง 21
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 22
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล 23
3.5	การวิเคราะห์และประมวลผล 23
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิจัย 24
บทที่ 4	ผลการวิจัย
4.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 27
4.2	ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. 31
4.3	ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. 36
4.4	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. 37
4.5	ปัญหาและข้อเสนอแนะ 40
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
5.1	สรุปผลการวิจัย 42
5.2	อภิปรายผลการวิจัย 44
5.3	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย 45
5.4	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 45
บรรณานุกรม	46
ประวัติผู้การศึกษาและการทำงาน	48

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
ตาราง 4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ	27
ตาราง 4.2	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ	28
ตาราง 4.3	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษา	28
ตาราง 4.4	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน ตำแหน่ง	29
ตาราง 4.5	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน ด้านประสบการณ์ในหน้าที่	29
ตาราง 4.6	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้าน ด้านรายได้ต่อเดือน	30
ตาราง 4.7	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบรับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการใช้อำนาจกฎหมายของผู้บริหาร	31
ตาราง 4.8	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบรับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร	33
ตาราง 4.9	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบรับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่	34
ตาราง 4.10	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบรับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านนโยบายของภาครัฐ	35
ตาราง 4.11	แสดงค่าร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบรับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณ	36

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
ตาราง 4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจำแนกตามงบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรร	37
ตาราง 4.13	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจำแนกตามขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการ	38
ตาราง 4.14	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจำแนกตามการบรรลุเป้าหมายของโครงการ	39

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

ภาพ 2.1 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน

18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

งบประมาณมีความสำคัญมากในการบริหารของส่วนราชการ ในการดำเนินงานและปฏิบัติงานต้องใช้งบประมาณเป็นตัวขับเคลื่อน ซึ่งในการใช้จ่ายงบประมาณต้องปฏิบัติตามแผนงานและควบคุมให้มีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนงานที่ได้วางไว้ การใช้จ่ายงบประมาณต้องเป็นไปตามแผนงาน/โครงการที่วางไว้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและป้องกันไม่ใ้งบประมาณรั่วไหล ทั้งนี้ การใช้งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะมีผลทำให้ประเทศไทยพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับต่างประเทศได้ งบประมาณที่ส่วนราชการได้นำมาบริหารจัดการนั้นมีอยู่อย่างจำกัด เพราะส่วนใหญ่ได้มาจากการจัดเก็บรายได้ในรูปภาษีอากร ในปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในช่วงสภาวะชะลอตัว ทำให้จัดเก็บภาษีอากรได้น้อย จึงต้องมีการวางแผนโดยรัดกุมในการใช้จ่ายงบประมาณเหล่านั้น ในการจัดสรรงบประมาณที่จะใช้ในแต่ละด้านต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุด และใช้ทรัพยากรที่น้อยที่สุด

ในการจัดทำงบประมาณของหน่วยราชการจะต้องมีการเปิดเผยต่อสาธารณะตามหลักธรรมาภิบาลที่ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบได้ และยังคงเป็นไปตามมาตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการถือหลักดังต่อไปนี้

1. ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใด ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นกรล่วงหน้า
2. การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลา และงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ
3. ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด
4. ในกรณีที่การปฏิบัติภารกิจหรือการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการเกิดผลกระทบต่อประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบนั้น หรือเปลี่ยนแปลงแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

จากพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลทำให้แต่ละส่วนราชการจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการในแต่ละปีงบประมาณ โดยเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลและข้อเสนอแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น 295,679,300 บาท แบ่งเป็นงบบุคลากร จำนวน 110,793,500 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 134,609,300 บาท และงบรายจ่ายอื่น จำนวน 50,276,500 บาท ในปีงบประมาณ พ.ศ.2557 ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น 282,294,400 บาท แบ่งออกเป็น งบบุคลากร จำนวน 113,970,100 บาท งบดำเนินงาน จำนวน 130,971,700 บาท งบลงทุน จำนวน 1,622,500 บาท และรายจ่ายอื่น จำนวน 36,380,100 บาท

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ.2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ. ว่ามีปัจจัยใดบ้าง ที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.2.1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.
- 1.2.2. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

- 1.3.1 การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.
- 1.3.2 การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.
- 1.3.3 การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.3.4 นโยบายของภาครัฐที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.4 ขอบเขตและวิธีการศึกษา

1.4.1. ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ การศึกษากลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่ในกระบวนการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. จำนวนทั้งสิ้น 80 คน

1.4.1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ เฉพาะด้านฯ และผู้อำนวยการ แต่ละภารกิจ จำนวน 16 คน

1.4.1.2 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่ม และข้าราชการที่จัดทำโครงการ จำนวน 64 คน

1.4.2. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.4.2.1 การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร

1.4.2.2 ตัดสินใจของผู้บริหาร

1.4.2.3 การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่

1.4.2.4 นโยบายของภาครัฐ

1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ สำนักงาน ก.ค.ศ.

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1. ทำให้ทราบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.5.2. ทำให้ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.5.3. สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปใช้เป็นประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

1.6 กรอบแนวคิด

1.7 คำนิยามศัพท์

การจัดสรรงบประมาณ หมายถึง การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ส่วนราชการใช้จ่ายหรือก่องหน้ผู้กพัน ทั้งนี้ อาจดำเนินการโดยใช้การอนุมัติเงินประจำงวดหรือ โดยวิธีการอื่นใดตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด (ข้อมูลสืบค้นจาก www.prachupkirikhan.go.th (28 มกราคม 2557)

คณะผู้บริหาร หมายถึง เลขาธิการ ก.ค.ศ. รองเลขาธิการ ก.ค.ศ. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านฯ และผู้อำนวยการแต่ละภารกิจ

เจ้าหน้าที่ หมายถึง หัวหน้าฝ่าย เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการ

นโยบายของภาครัฐ หมายถึง นโยบายของรัฐบาล นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายของสำนักงาน ก.ค.ศ.

สำนักงาน ก.ค.ศ. คือ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 มาตรา 20 กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีเลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียกโดยย่อว่า “เลขาธิการ ก.ค.ศ.” ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชา โดยแบ่งโครงสร้างหน่วยงานภายใน เป็น 12 ภารกิจและ 1 หน่วยตรวจสอบภายใน ซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

1. สำนักงานเลขาธิการ
2. ภารกิจตรวจติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคล
3. ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ 1
4. ภารกิจระบบตำแหน่งและวิทยฐานะที่ 2
5. ภารกิจนโยบายและระบบตำแหน่งบุคคลกรทางการศึกษา
6. ภารกิจนโยบายและระบบบริหารงานบุคคล
7. ภารกิจเสริมสร้างและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ
8. ภารกิจกองทุนและสวัสดิการทางการศึกษา
9. ภารกิจกฎหมาย อุทธรณ์ และร้องทุกข์
10. ภารกิจเสริมสร้างและมาตรฐานวินัย
11. ภารกิจเปลี่ยนแปลงภาครัฐและนโยบายพิเศษ
12. ภารกิจวิจัยนวัตกรรมการบริหารงานบุคคล
13. หน่วยตรวจสอบภายใน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดแนวคิดและตัวแปรสำหรับ งานวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและประเภทของงบประมาณรายจ่าย
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนและการวางแผน
- 2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับงบประมาณและประเภทของงบประมาณรายจ่าย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2525 สำนักงานงบประมาณจึงได้มีการปรับปรุงระบบงบประมาณ งบประมาณมาเป็นระบบงบประมาณแบบแผนงานผสมผสานกับระบบงบประมาณแบบแสดง รายการ หรือระบบงบประมาณแบบวางแผน (Planning-Programming- Budgeting System : PPBS) เป็นการจัดสรรงบประมาณที่ให้ความสำคัญแก่การเชื่อมโยงแผนงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ รัฐบาลดำเนินการเข้ากับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่รัฐบาลต้องการจะบรรลุผลจากแผนงาน แม้ ระบบงบประมาณดังกล่าวจะให้ความสำคัญแก่ผลผลิตหรือผลลัพธ์มากขึ้น แต่ระบบดังกล่าวก็ ยังคงเน้นการควบคุมการใช้ทรัพยากร (input) ง่ายมากกว่ามุ่งความสำเร็จของงาน (ผลผลิต ผลลัพธ์) โดยมีการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างเคร่งครัดเช่นเดียวกับระบบงบประมาณ แบบแสดงรายการ นอกจากนี้แล้ว แผนงานต่าง ๆ ยังขาดความเชื่อมโยงกันและในบางครั้งซ้ำซ้อน กัน และที่สำคัญคือระบบดังกล่าวขาดความเชื่อมโยงระหว่างแผนปฏิบัติงานกับการจัดสรร งบประมาณส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติยังคงยึดวิธีการเจรจาต่อรองระหว่าง หน่วยงานส่วนราชการกับสำนักงานงบประมาณ และการอนุมัติโครงการมีลักษณะแบบเพิ่มเติม (incremental) ซึ่งสุดท้ายแล้วขึ้นอยู่กับ “ดุลยพินิจ” ของผู้ที่มีอำนาจในการจัดสรรค่อนข้างมาก

คณะรัฐมนตรี ได้กำหนดให้มี “**โครงการนำร่อง**” ในการนำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting) มาทดลองใช้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 เพื่อจะให้หน่วยงานราชการมีความยืดหยุ่นและความคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณและในการปฏิบัติงานนั้น โดยขั้นแรกได้นำระบบดังกล่าวมาทดลองใช้กับหน่วยงานที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ เพื่อลดความเสี่ยงจากการดำเนินการปฏิรูประบบงบประมาณทั้งหมด เนื่องจากหน่วยงานราชการส่วนมากยังไม่มีความพร้อม โดยมีเป้าหมายที่จะนำระบบงบประมาณมุ่งเน้นผลงานมาใช้กับทุกหน่วยงานภายในปี พ.ศ. 2547

สำนักงานงบประมาณได้ปรับปรุงระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ (Strategic Performance Based Budgeting : SPBB) มาใช้ในการจัดสรรงบประมาณ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2547 เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ เป็นระบบงบประมาณที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดพันธกิจ (Mission) ขององค์กร จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงาน งาน/โครงการ อย่างมีระบบมีการติดตามและประเมินผลสม่ำเสมอ เพื่อวัดความสำเร็จของงานตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติ มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบในการวางแผนจัดการ และบริหารงานแก่กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ โดยต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไขการจัดการทางการเงินที่เรียกว่า “**มาตรฐานการจัดการทางการเงิน 7 (Hurdles)**” ดังนี้ :-

1. การวางแผนงบประมาณ (Budget Planing)
2. คำนวณต้นทุนผลผลิต (Output Costing)
3. การจัดระบบการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement Management)
4. การบริหารทางการเงินและควบคุมงบประมาณ (Financial Management and Budget Control)
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน (Financial Performance Reporting)
6. การบริหารสินทรัพย์ (Asset Management)
7. การตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

2.1.1 ความหมายของงบประมาณ

Tumbull Augustus ได้ให้ความหมายของงบประมาณไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า “**งบประมาณเป็นแผนการเงินขององค์กรที่กำหนดขึ้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร**” และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า งบประมาณจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

1. การเงินโดยเฉพาะ
2. เป็นการวางแผนล่วงหน้าสำหรับการใช้จ่ายเงิน
3. การบอกให้ทราบว่าจะวางแผนใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนเท่าใด
4. การกำหนดเวลาจะใช้จ่ายเงินเมื่อไร
5. การบอกให้ทราบว่าจะใช้จ่ายเงินเพื่ออะไร
6. การอ้างอิงถึงองค์การซึ่งเป็นเจ้าของงบประมาณนั้น

Aaron Wildavsky ได้ให้ความหมายของงบประมาณไว้หลายแนวทางแต่อีกแนวทางหนึ่งในการเมืองทฤษฎีระบุว่า งบประมาณเป็นเรื่องของการเมืองที่เกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและอำนาจให้แก่กลุ่มทางการเมืองต่าง ๆ หากถือว่าการเมืองคือ การขัดแย้งกันระหว่างผู้ที่ต้องการให้สิ่งที่ตนชอบปรากฏในนโยบายแห่งชาติ ผลของการขัดแย้งหรือต่อสู้กันนั้นก็ปรากฏในงบประมาณนั่นเอง งบประมาณจึงเป็นหัวใจของกระบวนการทางการเมือง นอกจากนี้ยังได้อธิบายถึงงบประมาณในแง่สัญญาทางการเมืองว่า งบประมาณเป็นสัญญาระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร โดยที่ฝ่ายบริหารสัญญาที่จะจ่ายเงินงบประมาณภายใต้เงื่อนไขบางประการตามพันธสัญญาที่ตกลงกันไว้ความสัมพันธ์ประกอบด้วยสองฝ่าย ซึ่งทั้งสองฝ่ายย่อมมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน

ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์ (2534, หน้า 458) กล่าวถึงแนวคิดในการจัดทำงบประมาณว่า งบประมาณเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐบาลที่เป็นเอกสารแสดงถึงความต้องการของรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะแผนทางการเงิน และโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ โดยที่รัฐบาลได้สัญญาต่อรัฐสภา และประชาชนที่จะใช้เงินภายใต้เงื่อนไขที่ตกลงกันโดยคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. หลักความประหยัด หมายความว่า การใช้จ่ายเงินตามโครงการต่าง ๆ ให้ได้ผลอย่างเต็มที่ให้มีการใช้จ่ายเกินความจำเป็น ซึ่งก่อให้เกิดความฟุ่มเฟือยได้ การประหยัดจะต้องเป็นไปทั้งด้านรายรับและรายจ่าย
2. หลักประสิทธิภาพ หมายถึง การควบคุมงบประมาณรายจ่ายและรายได้ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องระมัดระวังสอดส่องให้เกิดสมรรถภาพไม่ให้เกิดการรั่วไหลขึ้นได้
3. หลักความเสมอภาค จะต้องให้ความชอบธรรมทั้งในด้านรายได้ และรายจ่าย เช่น เงินเดือนข้าราชการชั้นผู้น้อย ถ้าได้รับต่ำมากก็ไม่ยุติธรรมและการจัดเก็บภาษีต้องไม่ให้มีการหลีกเลี่ยงการเสียภาษีขึ้นได้

4. หลักดุลยภาพ ไม่ได้หมายความว่า รายได้และรายจ่ายของรัฐบาลจะต้องเสมอกันทุกปี แต่หมายความว่า บางปีรายได้อาจจะน้อยกว่ารายจ่าย(ขาดดุล) ก็จะต้องมีบางปีที่รายจ่ายจะต้องน้อยกว่ารายได้ (เกินดุล) พอหลาย ๆ ปี รวมกันก็จะเกิดการสมดุลขึ้นได้

5. หลักคาดการณ์ไกล หมายความว่า หน่วยราชการใดต้องทำงานและใช้จ่ายเพื่อการนั้น ๆ เท่าใดในปีใด ต้องคิดและคาดคะเนไว้ล่วงหน้า เนื่องจากงบประมาณของรัฐเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวม

6. หลักประชาธิปไตย หมายความว่า การคลังและงบประมาณจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนรู้เห็นโดยทั่วไป เพราะเงินได้ของรัฐบาลทั้งหมดเป็นเงินจากประชาชน ดังนั้นประชาชนจะต้องให้ความเห็นชอบ เพื่อให้ประโยชน์ตกกับประชาชนส่วนใหญ่โดยสภาผู้แทนราษฎร

งบประมาณ หมายถึง แผนเบ็ดเสร็จ ซึ่งแสดงออกในรูปตัวเงิน แสดงโครงการดำเนินงานทั้งหมดในระยะหนึ่ง รวมถึงการกระประมาณการบริหารกิจกรรม โครงการและค่าใช้จ่าย ตลอดจนทรัพยากรที่จำเป็นในการสนับสนุน

2.1.2 การจำแนกประเภทรายจ่ายตามงบประมาณ

(ตามหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด นร 0463/ว 1976 ลงวันที่ 30 กันยายน 2545)

รายจ่ายตามงบประมาณ จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

- รายจ่ายของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ
- รายจ่ายงบกลาง

2.1.2.1 รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

รายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้สำหรับแต่ละส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยเฉพาะ จำแนกออกเป็น 5 ประเภทงบรายจ่าย ได้แก่

- งบบุคลากร
- งบดำเนินงาน
- งบลงทุน
- งบเงินอุดหนุน
- งบรายจ่ายอื่น

2.1.2.1.1 งบประมาณฯ หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคคลของรัฐ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว และค่าจ้างลูกจ้าง สัญญาจ้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น ๆ ในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

2.1.1.1.2 งบดำเนินงาน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานประจำ ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น ๆ ในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

2.1.1.1.3 งบลงทุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการลงทุน ได้แก่ รายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ และค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง รวมถึงรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายจากงบรายจ่ายอื่น ๆ ในลักษณะรายจ่ายดังกล่าว

2.1.1.1.4 งบเงินอุดหนุน หมายถึง รายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเป็นค่าบำรุงเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีใช้ราชการส่วนกลาง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หน่วยงานในกำกับของรัฐ องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคม องค์กรระหว่างประเทศ นิติบุคคล เอกชนหรือกิจการ อันเป็นสาธารณะประโยชน์ รวมถึง เงินอุดหนุนงบประมาณมหากษัตริย์ เงินอุดหนุนการศึกษา และรายจ่ายที่สำนักงานประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

2.1.1.1.5 รายจ่ายอื่น หมายถึง รายจ่ายที่ไม่เข้าลักษณะประเภทงบรายจ่ายใด งบรายจ่ายหนึ่ง หรือรายจ่ายที่สำนักงานประมาณกำหนดให้ใช้จ่ายในงบรายจ่ายนี้

2.1.2.2 รายจ่ายงบกลาง

รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยใช้จ่าย ตามรายการดังต่อไปนี้

2.1.2.2.1 เงินเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เงินเหน็จลูกจ้างประจำ เงินทำขวัญข้าราชการและลูกจ้าง เงินทดแทนข้าราชการวิสามัญ เงินค่าทดแทนสำหรับผู้ได้รับอันตรายในการรักษาความมั่นคงของประเทศ เงินช่วยเหลือข้าราชการบำนาญเสียชีวิต เงินสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือราชการปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ

2.1.2.2.2 เงินช่วยเหลือข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ หมายถึง รายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินสวัสดิการช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ให้แก่ข้าราชการ

ลูกจ้าง และพนักงานของรัฐ ได้แก่ เงินช่วยเหลือการศึกษาบุตร เงินช่วยเหลือบุตร และเงินพิเศษในกรณีเสียชีวิตในระหว่างรับราชการ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ

การจัดทำงบประมาณ ผู้ทำงบประมาณต้องเข้าใจกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจัดเตรียมงบประมาณรายรับ การจัดตั้งงบประมาณรายจ่าย การอนุมัติและการบริหารงบประมาณ การรายงานผลการดำเนินงานให้บรรลุตามแผนนี้ย่อมนประกอบด้วการทำงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การจัดเตรียมงบประมาณ หมายถึง การจัดเตรียมงบประมาณทั้ง 2 ด้าน คือ วงเงินงบประมาณรายรับและวงเงินงบประมาณรายจ่ายในขั้นตอนการจัดเตรียมงบประมาณยังสามารถแบ่งขั้นตอนได้ดังนี้

- 1) งบประมาณการรายรับและประมาณรายจ่าย ในการจัดทำงบประมาณประจำปี จะต้องมีการประมาณรายรับไว้ว่าจะสามารถจัดหารายรับเพื่อใช้เป็นงบประมาณรายจ่ายเป็นจำนวนเงินเท่าใด ซึ่งการกำหนดรายรับ รายจ่าย จะต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมและสมดุล
- 2) กำหนดแนวนโยบายงบประมาณ คณะผู้บริหารหน่วยงานต้องกำหนดแนวนโยบายงบประมาณ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องที่จะมีต่อนโยบายของหน่วยงานและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากงบประมาณที่มีต่อสังคมและด้านอื่นด้วย
- 3) กำหนดวงเงินของแต่ละหน่วยงาน เมื่อได้รับนโยบายงบประมาณแล้วจะต้องมีการพิจารณา กำหนดวงเงินและจัดสรรวงเงินตามแนวนโยบายงบประมาณ
- 4) หน่วยงานจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ เมื่อหน่วยงานได้รับทราบวงเงิน ของตัวเองแล้ว ต้องจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยยึดแนวนโยบายงบประมาณที่ได้กำหนดไว้แล้ว
- 5) คณะกรรมการการบริหารงบประมาณและการเงิน พิจารณา รายละเอียดงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำขอตั้งงบประมาณที่หน่วยงานต่าง ๆ ทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายขึ้นมา โดยพิจารณาด้านความเหมาะสม ความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ นโยบายงบประมาณ ความพร้อมของหน่วยงานที่จะปฏิบัติงาน อาจมีการปรับลดงบประมาณได้ตามความเหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงคำขอของงบประมาณทำเป็นเอกสารงบประมาณเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ

6) คณะกรรมการพิจารณางบประมาณ พิจารณาร่างงบประมาณรายจ่าย โดยพิจารณา รายละเอียดแผนงาน งาน และโครงการต่าง ๆ ว่าเหมาะสมเพียงใด สมควรอนุมัติหรือไม่

2.2.2 การอนุมัติงบประมาณ หมายถึง การพิจารณางบประมาณที่หน่วยงานเสนอ ขึ้นมา โดยผู้มีอำนาจในการอนุมัติ งบประมาณ มีอำนาจที่จะวิเคราะห์ตัดและแก้ไขเปลี่ยนแปลง งบประมาณได้ แต่ต้องอยู่ในภายในวงเงินงบประมาณที่เสนอมา

2.2.3 การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไป ตามแผนงาน งาน และโครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ เพื่อป้องกันการรั่วไหล โดยการควบคุม การเบิกจ่าย การตรวจสอบ ตามระเบียบที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังนี้

1) การทำแผนปฏิบัติการ เมื่อหน่วยงานได้รับอนุมัติงบประมาณแล้วให้ทำ แผนปฏิบัติการโดยกำหนดกิจกรรมที่จะทำและจำนวนเงินที่จะใช้ในช่วงเวลาต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับกำลังเงินที่ประมาณการจะได้รับ ดำเนินการใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการ โดยการขอ อนุมัติเงินตามระเบียบของหน่วยงาน

2) การตรวจสอบ เมื่อมีการเบิกจ่ายเงินไปแล้ว ต้องมีการตรวจสอบว่าได้ใช้ จ่ายเงินไปตามจริงที่เบิกไปหรือไม่การตรวจสอบจึงเป็นวิธีการสำคัญที่จะควบคุมการบริหารด้านการเงิน ไปตามแผนปฏิบัติการไม่รั่วไหล และให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบทางการเงิน

3) การรายงาน เป็นวิธีการหนึ่งในการตรวจสอบและประเมินผล ให้มีการรายงาน ผลงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว เป็นระยะ ๆ เพื่อสามารถทบทวนผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการที่ กำหนดไว้ว่ามีความคืบหน้าไปประการใดและจะต้องใช้ผลในการตั้งงบประมาณในปีต่อไปด้วย

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

แนวความคิดทางการบริหารมีมานานแล้ว ในสมัยโบราณมีความพยายามในการ แสวงหาวิธีการในการบริหารให้ได้ผลตามที่องค์การต้องการ การบริหารเกิดขึ้นในทุกวันของสังคม เช่น ในการบริหารงานของกองทัพ การบริหารประเทศ และการบริหารองค์การ การบริหาร จึงเป็นแนวความคิดกว้าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในองค์การต่างชนิดกันได้

ความหมายของการบริหาร คำว่า การบริหาร (Administration) มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Administatrae” หมายถึง ความช่วยเหลือ (Assist) หรืออำนาจการ (Direct) การบริหารมีความสัมพันธ์หรือมีความหมายใกล้เคียง กับคำว่า “Minister” ซึ่งหมายถึง การรับใช้ หรือผู้รับใช้ หรือผู้รับใช้รัฐ คือ รัฐมนตรี สำหรับความหมายดั้งเดิมของ คำว่า Administer หมายถึง การติดตามดูแลสิ่งต่าง ๆ นอกจากนี้ นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ดังนี้ (สวัสดี กาญจนสุวรรณ 2542 : 2)

ชาญชัย อาจिनสมาจาร (2542 : 39) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความพยายามที่จะสั่ง ณะผสมผสานความพยายามของมนุษย์ซึ่งมีจุดรวมที่มุ่งจุดหมายปลายทางหรือ เป้าหมายบางอย่าง 14 การบริหารเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์การ ซึ่งมีหน้าที่สั่งการให้ ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มคนที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542 : 10) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ความหมายที่จะใช้ทรัพยากร ให้มีประโยชน์มากที่สุด และบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาในเชิงระบบแล้วจะเห็นว่า การบริหารเป็นเรื่องของขั้นตอนระหว่างทรัพยากร กระบวนการ และผลผลิต สำหรับทรัพยากรนั้นอาจครอบคลุมไปถึง คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ ส่วนผลผลิตนั้นย่อมมุ่งตรงไปที่ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพหรือกำไร ทั้งนี้ผลผลิตจะเป็นไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ย่อมเป็นกระบวนการหรือ วิธีการที่จะนำมาใช้การบริหาร

Hersey and Blanchard (1982 : 3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง งานที่ปฏิบัติโดยอาศัยผู้อื่น ให้บรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Shermerthorn (1996 : 4) ให้ความหมายการบริหารไว้ว่า การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่นให้เป็นผู้กระทำ ส่วนอีกความหมายหนึ่ง หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลัง ความพยายามของสมาชิกในองค์การและใช้ทรัพยากรอื่นๆ เพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การที่ได้กำหนดไว้

ศาสตราจารย์ชูป กาจนประการ กล่าวว่า การบริหารหมายถึง การทำงานของคณะบุคคล(group) ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ฉะนั้น คำว่าการบริหารงานนี้จึงใช้กำกับแสดงให้เห็นลักษณะการบริหารงานแต่ละประเภทได้เสมอแล้วแต่กรณีไป แต่ถ้าเป็นการทำงาน โดยบุคคลคนเดียว เราเรียกว่า การทำงานเฉยๆ เท่านั้น

คองท์ซ (Koontz) ให้ความหมายว่า “การบริหาร คือ การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานนั้น”

ดริคเกอร์ (Drucker) ได้ให้ความหมายการบริหารเชิงพฤติกรรมว่า “การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น”

สมพงษ์ เกษมสิน ได้ให้ความหมายว่า “การบริหาร คือการใช้ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรบริหาร (administrative resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของการบริหารที่ได้นำเสนอไว้ จะเห็นได้ว่าการบริหารมีลักษณะดังนี้

1. การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์
2. การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
3. การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน
4. การบริหารมีลักษณะการดำเนินการเป็นกระบวนการ
5. การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันเป็นกลุ่มบุคคล ฉะนั้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่ม (group cooperation) เพื่อให้เกิดพลังร่วมของกลุ่ม (group effort) ในอันที่จะทำให้อารกิจบรรลุวัตถุประสงค์
6. การบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล (rational)

2.3.1 ความสำคัญของการบริหาร

สมพงษ์ เกษมสิน (2513 : 4-5, อ้างถึงใน สุทธิพงษ์ จุฑาทิพย์ 2545 : 69) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการบริหารไว้ดังต่อไปนี้

1. การบริหารนั้นได้เจริญเติบโตควบคู่มากับการดำรงชีวิตของมนุษย์และเป็นสิ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์ดำรงชีพอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
2. จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นผลทำให้องค์การต่าง ๆ ต้องขยายงานด้านบริหารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. การบริหารเป็นเครื่องบ่งชี้ให้ทราบถึงความเจริญก้าวหน้าของสังคมอย่าง ก้าวหน้าทางวิทยาการ (Technology) ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรม ทำให้การบริหารเกิดการเปลี่ยนแปลงและก้าวหน้าอย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น
4. การบริหารจะช่วยชี้ให้ทราบถึงแนวโน้มทั้งในด้านความเจริญ และความเสื่อม ของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองอยู่เป็นอันมาก

5. การบริหารมีลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในสังคม ฉะนั้นความสำเร็จของการบริหารจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองอยู่เป็นอันมาก

6. การบริหารมีลักษณะต้องให้การวินิจฉัยสั่งการเป็นเครื่องมือ ซึ่งนักบริหารจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ และการวินิจฉัยสั่งการนี้เองเป็นเครื่องมือแสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักบริหารและความเจริญเติบโตของการบริหาร

7. ชีวิตประจำวันของมนุษย์ไม่ว่าจะในสำนักงานหรือในครอบครัวย่อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารอยู่เสมอ ดังนั้น การบริหารจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและจำเป็นต้องการดำรงชีพอย่างฉลาด

8. การบริหารกับการเมืองเป็นสิ่งคู่กัน ดังที่กล่าวกันว่า การเมืองกับการบริหารนั้นเปรียบเสมือนคนละด้านของเหรียญอันเดียวกัน (Politics and Administration are the Two Sides of a Single Coin) ฉะนั้น การศึกษาวิชาการบริหารจึงต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมทางการเมืองด้วย

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแผนและการวางแผน

เดล (Dale, 1968 : PP.135) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะทำกิจการงานไว้ล่วงหน้าโดยกำหนดวิธีการและแนวปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงความสำเร็จตามความมุ่งหมาย

คาสต์ และโรเซนซ์วิก (Kast and Rosenzweig, 1979 : PP 435-436) อธิบายว่าการวางแผน คือ กระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไรให้มีการเลือกวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการและวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

ไซมอน (Simon ,1965 : PP .423-442) อธิบายว่า การวางแผนเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับกำหนดสิ่งที่ต้องกระทำในอนาคต เกี่ยวกับประเมินข้อเสนอด่าง ๆ ที่มีให้เลือกและเกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น

คุนตซ์ และไซริล (Koontz and Cyril, 1972 : PP.113) อธิบายว่า การวางแผน คือ การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำเมื่อไหร่และใครเป็นผู้กระทำ การวางแผนเป็นวิธีการ เชื่อมระหว่างปัจจุบันไปสู่เป้าหมายในอนาคตที่ต้องการ

จุมพล สวัสดิยากร (2525: หน้า 52-53) ได้อธิบายได้ว่าแผนงาน คือ ข้อกำหนดที่ได้ พิจารณาจัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลหลักฐานต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติงานที่เห็นว่าดี ที่สุดในอันที่จะให้บริหารงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยมีประสิทธิภาพอันแน่นอน ดังนั้นการ วางแผนจึงเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งในการบริหารงานโดยกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินงาน ไว้ล่วงหน้าเพื่อปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามนั้นโดยใช้ความรู้ทางการบริหารจัดการในการ กำหนดสิ่งที่พึงปฏิบัติในอนาคตเพื่อให้การบริหารงานเป็นไปโดยเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ประชุม รอดประเสริฐ (2543 : หน้า 102) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนเป็นการตัดสินใจ เพื่อกำหนดงานของหน่วยงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่กำหนดทางเลือกในการดำเนินงาน เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานโดยวิธีการที่ให้ประโยชน์สูงสุด

อนันต์ เกตุวงศ์ (2543: หน้า 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการที่ช่วยตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะดำเนินการและวิธีดำเนินการในอนาคตเพื่อให้บรรลุ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ภายในเงื่อนไข ระยะเวลาและทรัพยากรเป็นกลไกเพื่อ ตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร ใครทำ ทำเมื่อใดและที่ไหนที่ผูกพันกันเป็นระบบและ ต่อเนื่องกันทำให้กระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบกล่าวโดยสรุปได้ว่า การ วางแผน หมายถึง การเตรียมการสำหรับปฏิบัติ (Planning is Preparation for Action) ล่วงหน้าและกำหนดทางเลือกหรือ เลือกลงทางเลือก (Alternative) ในการปฏิบัติงานเพื่อกำหนด วิธีการ ขั้นตอนและปัจจัยพื้นฐานที่ต้องใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริงและ เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ

การวางแผน หมายถึง กระบวนการขั้นหนึ่งในการบริหารให้เกิดผลสำเร็จลุล่วงตาม วัตถุประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้ แผน จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ทางวิชาการและ ประสบการณ์เพื่อที่จะกำหนดและตัดสินใจล่วงหน้าจะดำเนินการอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด และ ใครเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

วงจรของแผนหรือกระบวนการแผน จะประกอบด้วยกิจกรรมหลักดังนี้

1. การวางแผน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนการเตรียมการในเบื้องต้น กล่าวคือ เป็นการเขียนโครงการเพื่อขออนุมัติจัดทำแผน การออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงานต่าง ๆ รวมถึง การจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การคัดเลือก และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและอื่น ๆ จนถึงการจัดทำออกมาเป็นเอกสารการพัฒนา

2. การปฏิบัติตามแผน กิจกรรมนี้เป็นการนำเอกสารการวางแผนมาพิจารณาให้สอดคล้องกับงบประมาณและวางแผนดำเนินงานในแต่ละแผนงาน โครงการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและลงมือปฏิบัติตามนั้น

3. การติดตามประเมินผล เมื่อได้ลงมือปฏิบัติตามแผนงานโครงการใด ๆ แล้วจะต้องมีการติดตามการดำเนินงานและประเมินผลอีก เพื่อที่จะได้ทราบว่าดำเนินงานนั้น ๆ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหรือไม่ หากแผนงานหรือโครงการใดประเมินออกมาแล้วไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ ก็ต้องนำมาหาสาเหตุและแก้ไขปัญหาดำเนินไป (สุรชัย ชันอาสา, 2542 : หน้า 81)

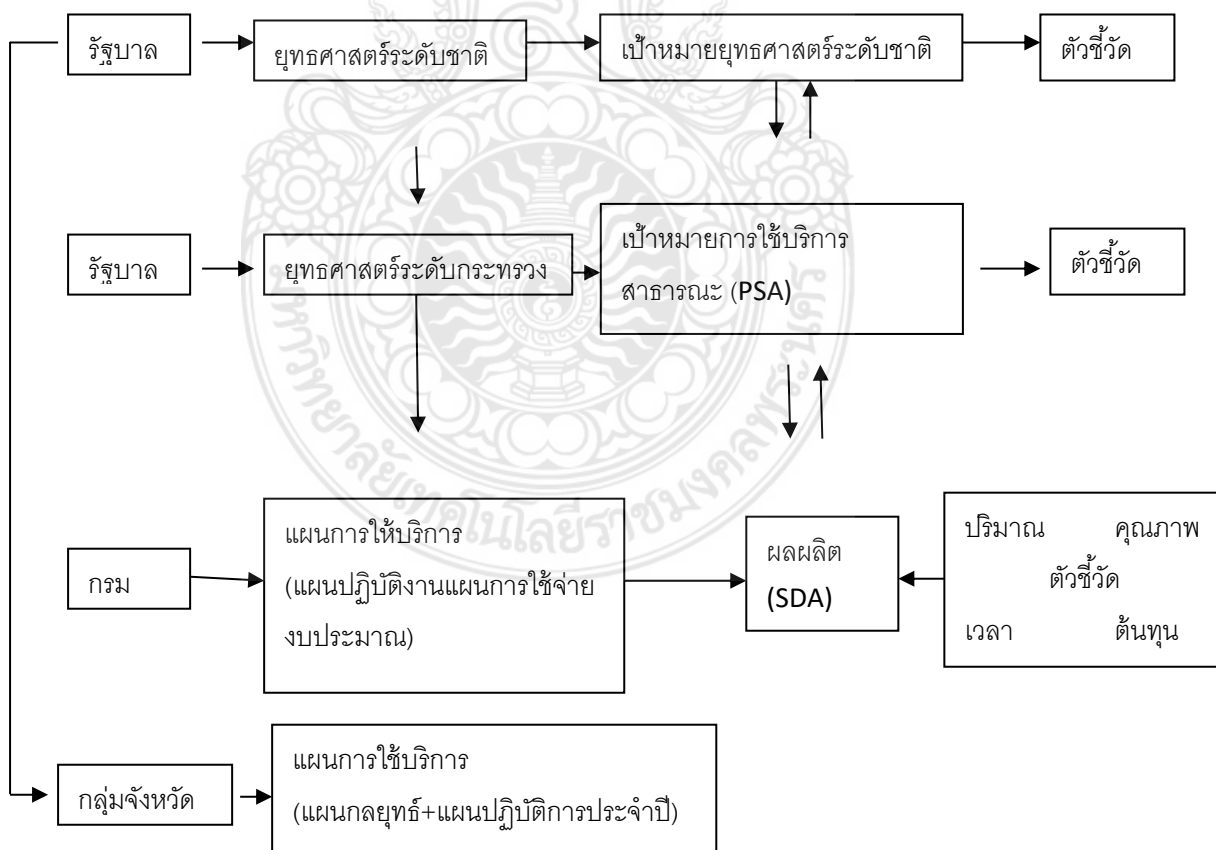
2.5 แนวทางการจัดสรรงบประมาณตามวิธีการงบประมาณใหม่

การปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดสรรงบประมาณมาสู่การจัดสรรงบประมาณตามผลงาน จะส่งผลให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศมีความชัดเจนมากขึ้นกว่าในอดีตภายใต้ระบบงบประมาณใหม่นั้น การพัฒนาระบบเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความคุ้มค่ามากขึ้น จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงเป้าหมายระดับชาติกับดำเนินงานของหน่วยงานระดับล่าง นั่นคือ การเชื่อมโยงการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ยุทธศาสตร์ระดับชาติ) กับมิตินงานในระดับกระทรวงลงไปถึงระดับกรมและหน่วยปฏิบัติ ทั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณไปตามมิตินงานยุทธศาสตร์กระทรวง รวมถึงยุทธศาสตร์เฉพาะหน้าของรัฐบาล (agenda) และมิตินงานยุทธศาสตร์พื้นที่ (กลุ่มจังหวัด จังหวัด ภารกิจต่างประเทศ) จะมีผลให้แต่ละกระทรวงและหน่วยงานต้องรับผิดชอบงานตามภารกิจ ซึ่งองค์กรถึงใช้จ่ายงบประมาณอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามเป้าหมายการให้บริการสาธารณะ (Public Service Agreement : PSA) เป้าหมายในระดับหน่วยงานภายในกระทรวง (Service Delivery Agreement : SDA) และสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ระดับชาติด้วย

2.2.3 แนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำ

การจัดสรรงบประมาณสำหรับกิจกรรมที่มีลักษณะเป็นงานประจำ เช่น กรณีของโครงการลงทุนที่ดำเนินการเสร็จแล้ว หรือเป็นโครงการที่ดำเนินการปกติ เช่น การให้บริการแก่ประชาชนของหน่วยงานงบประมาณต่าง ๆ จะต้องมีการพัฒนาดัชนีชี้วัดในการประเมินผลงานทั้งในระดับกระทรวงและกรม ทั้งนี้ ตัวชี้วัดผลงาน และเป้าหมายผลงานที่กำหนดขึ้น จะต้องมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันในเชิงบูรณาการ (ตามที่ปรากฏในรูปที่ 1) กล่าวคือ ผลงานในระดับกรมจะต้องส่งเสริมผลงานในระดับกระทรวงและผลงานในระดับกระทรวงจะต้องสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ระดับประเทศ ในลักษณะเดียวกัน ผลงานของกลุ่มจังหวัดก็ต้องส่งเสริมเป้าหมายในระดับชาติเช่นกัน

ภาพ 2.1 ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ระดับหน่วยงาน

2.2.3 แนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุน

โครงการลงทุน หมายถึง โครงการที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมที่มีกำหนดเวลาเริ่มต้น และเวลาที่คาดว่าจะเสร็จสิ้นอย่างชัดเจน การประเมินโครงการลงทุนจึงต้องมีการวิเคราะห์และประเมินผลประกอบการและต้นทุนโครงการ ทั้งนี้ในการประเมินผลประโยชน์ของโครงการนั้น จะต้องพิจารณาเป้าหมายยุทธศาสตร์ของประเทศด้วย ซึ่งเป้าหมายหลักของประเทศอาจมีด้วยกันหลายเป้าหมาย เช่น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (growth) การกระจายรายได้ (income distribution) เป็นต้น ดังนั้นแต่ละหน่วยงานจึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความคุ้มค่าโครงการลงทุนในโครงการที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของประเทศได้มากที่สุด โดยมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ตรวจสอบผลการประเมินผลประโยชน์และต้นทุนว่ามีถูกต้องในวิธีการและมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ (www.tdri.or.th คำว่า การจัดสรรงบประมาณ สืบค้นวันที่ 31 มกราคม 2557)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นพมาศ พูลศิริ และศรุดา สมพอง (2556) ได้ศึกษาถึงกระบวนการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส พบว่า มีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานมากที่สุด ในปี 2550 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา ปี 2551-2554 แผนงานบริหารงานทั่วไป การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานมากที่สุด พบว่าในปี 2550-2552 แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา ปี 2553-2554 แผนงานบริหารงานทั่วไป สภาพปัญหาและอุปสรรคกระบวนการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส พบว่า การจัดสรรงบประมาณขึ้นอยู่กับ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ความเที่ยงธรรมในการจัดสรร การมีส่วนร่วมในการจัดสรรและการเสนอข้อมูลที่เป็นปัญหาและความต้องการของประชาชน การจัดสรรงบประมาณตามความต้องการพื้นที่ ความเหลื่อมล้ำในการจัดสรร ความสัมพันธ์หรือความสนิทสนมกับผู้บริหาร การจัดสรรงบประมาณตามแผนพัฒนาสามปี การจัดสรรงบประมาณสำคัญที่สุดคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปัญหาหรืออุปสรรค ที่พบมากที่สุด คือ ไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชน งบประมาณมีน้อย พื้นที่กว้าง ผลประโยชน์ ระบบอุปถัมภ์ การมองไม่เห็นประโยชน์ส่วนรวม งบประมาณกับโครงการพื้นที่ไม่สอดคล้องกัน แนวทางการแก้ไขปัญหา ควรเน้นถึงความต้องการและประโยชน์ที่ประชาชนได้รับแท้จริงเอาประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง จัดสรรงบประมาณให้เท่าเทียมกันทั้ง 13 อำเภอทุกปี

ศาสตรา สุตสวาสดิ์ (2551) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณรายจ่ายที่จัดสรรโดยตรงไปยังสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครกับระดับความยากจนในแต่ละเขตพื้นที่ นอกจากนี้ยังศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาที่ได้พบว่า การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความยากจนแต่มีความสัมพันธ์กับจำนวนประชากร ขนาดพื้นที่กลุ่มเขตชนบท สำหรับพรรคการเมืองที่สมาชิกสภาพกรุงเทพมหานครสังกัดอยู่ การศึกษานี้ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อการจัดสรรงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

วรรณภา สุขสวัสดิ์ (2551) ได้ศึกษา (1) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงานและรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการพิจารณางบประมาณของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร และปัญหาด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจัดสรรงบประมาณของผู้บริหารต่ำสุด

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ได้ศึกษาข้อมูลจากการสำรวจโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าระบบการบริหารงบประมาณปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลให้เกิดความเสมอภาค และไม่พอเพียง ความด้อยประสิทธิภาพเกิดจากการที่โรงเรียนในระดับเดียวกันได้รับงบประมาณต่างกัน นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่อหัว และอัตราส่วนครู ต่อนักเรียนของโรงเรียนขนาดใกล้เคียงกันยังต่างกัน และกรอบการจัดสรรงบประมาณปัจจุบันไม่ได้คำนึงความแตกต่างของ ต้นทุนที่เป็นผลมาจากขนาด ของการดำเนินงาน ของสถานศึกษา หรือที่ต่อของสถานศึกษา นอกจากนี้การจัดสรรงบประมาณต่อหัวให้โรงเรียนในปัจจุบันยังครอบคลุมถึงเฉพาะค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่เงินเดือน โดยคิดเป็นอัตราค่าที่ต่างไปตามระดับการศึกษา การจัดสรรงบประมาณลักษณะนี้ไม่ทำให้บรรลุเป้าหมายทางคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.หน่วยงานภายในของสำนักงาน ก.ค.ศ. ผู้วิจัยได้อาศัยระเบียบวิจัยในการดำเนินการศึกษา ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มบุคคลผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ทุกคน คือ เลขานุการ ก.ค.ศ. รองเลขานุการ ก.ค.ศ. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านฯ ผู้อำนวยการภารกิจ หัวหน้าแต่ละกลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ รวมทั้งหมด 80 คน

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยสุ่มจากประชากรที่มีหน้าที่ในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผู้บริหาร	จำนวน	16	คน
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	จำนวน	64	คน
	รวม	<u>80</u>	คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนำประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้วิจัยมาประยุกต์ใช้ให้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยสร้างแบบสอบถามสำหรับประชากรของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยแบ่ง ออกเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเพื่อสอบถามข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานและรายได้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณ ของสำนักงาน ก.ค.ศ. ในแต่ละด้านมีทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ของผู้บริหาร มีคำถามทั้งหมด 4 ข้อ ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร มีคำถามทั้งหมด 8 ข้อ ด้านการมี ส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีคำถามทั้งหมด 5 ข้อ และด้านนโยบายของภาครัฐ มีคำถามทั้งหมด 4 ข้อ และ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามของแบบสอบถามดังนี้

มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดผลการได้รับสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ต่อการ ได้รับจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. มีทั้งหมด 3 ด้าน คือ (1) ด้านการนำงบประมาณที่ได้รับ จัดสรรไปขับเคลื่อนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (2) ด้านโครงการ ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีการ ปฏิบัติกิจกรรมดำเนินโครงการ และ (3) ด้านโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีผลให้การดำเนินการ บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามของแบบสอบถามดังนี้

มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นมาก	ให้	4	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อย	ให้	2	คะแนน
มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.4.1 การวิจัยเอกสาร เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มาจากการสำรวจ สัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เอกสารงานวิจัย หนังสือ บทความ เอกสาร ตำราทางวิชาการ เอกสารทางวิชาการตลอดจนกฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยอย่างมีทิศทาง และเชื่อมโยงระหว่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับทฤษฎี อย่างมีเหตุผล จากผู้บริหารของสำนักงาน ก.ค.ศ. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

3.4.2 การสำรวจภาคสนาม เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยผู้วิจัยมี ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.2.1 ทำหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานสังกัด

3.4.2.2 เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับผู้สอบถาม จำนวน 80 ชุด

3.4.2.3 ขออนุญาตหัวหน้าส่วนราชการ เพื่อให้ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการตอบแบบสอบถาม

3.4.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเองพร้อมชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อขอร่วมมือ เพื่อให้ได้ผลตรงความเป็นจริง ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามมาด้วยตนเองหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามตอบเสร็จ

3.4.2.5 ตรวจสอบข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตามต้องการ เพื่อนำไปวิเคราะห์ผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาทั้งหมดดำเนินการตามขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล โดยได้จัดทำข้อมูลเบื้องต้นแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการทำงาน และรายได้ วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

3.5.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณกับผลการได้รับจัดสรรงบประมาณโดย
หาค่าร้อยละ

3.5.3 วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณกับผลการ
ได้รับจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยใช้สถิติ Pearson 's Correlation Coefficient

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐาน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS)
ได้แก่ สถิติดังนี้

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้มีการพัฒนาแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็น
เครื่องมือโดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.6.1.1 สร้างแบบสอบถามให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ แล้วนำแบบสอบถาม
ร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา (ดร.ธนธัส ทัพมงคล) เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและความ
เที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสอบถามนั้นตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่และนำไปแก้ไข
ปรับปรุงให้สมบูรณ์ต่อไป

3.6.1.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-test) เพื่อหาความเชื่อมั่น
(Reliability) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรของผู้วิจัย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้คือ ข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับข้าราชการสำนักงาน ก.ค.ศ.
โดยการหาความเชื่อมั่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีทดสอบแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์
แอลฟา (α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมของแต่ละคน

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีค่าความเที่ยงตรง (α - Coefficient) ครอนบาคเท่ากับ .929

3.6.2 สถิติพื้นฐาน

เป็นการแจกแจงความถี่ โดยแสดงเป็นจำนวนและร้อยละ ค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

X คือ จำนวนข้อมูลที่ต้องการนำมาหาค่าร้อยละ

N คือ จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.6.3 สถิติทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน

H_0 : $\rho = 0$ (ตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน)

H_1 : $\rho \neq 0$ (ตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน)

3.6.4 สถิติที่ใช้ทดสอบ

การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Computing the Pearsour)
ในการคำนวณหาค่า r ดังนี้

$$r = \frac{\sum (Z_x Z_y)}{N}$$

เป็นสูตรที่คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้คะแนนมาตรฐาน โดยเราดัดแปลงคะแนน X และ Y จากคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Z_x, Z_y) เสียก่อน

$$r = \frac{n \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[n \sum X^2 - (\sum X)^2][n \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

$$\text{โดย } SS_{(x)} = \sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{n}$$

$$SS_{(y)} = \sum Y^2 - \frac{(\sum Y)^2}{n}$$

$$SS_{(xy)} = \sum XY - \frac{(\sum X)(\sum Y)}{n}$$

เมื่อกำหนดค่า r แล้วผู้วิจัยอาจต้องทราบว่าค่าสหสัมพันธ์ที่คำนวณได้นั้นมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่สามารถทำได้โดยนำค่า r ไปคำนวณเป็นค่าสถิติ t (t-test)

$$t = r \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}}$$

โดยมีค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ $n-2$ ซึ่งค่า t ที่คำนวณได้นำไปเทียบกับค่าวิกฤตของที่ได้จากตารางวิกฤตหรือสามารถเทียบได้กับตารางค่าวิกฤตของค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันได้โดยตรงโดยใช้ค่า $df = n-2$

โดยถ้าค่า r ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤตแสดงว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ค่าที่ไปเทียบนี้ไม่ต้องคิดเครื่องหมาย)

บทที่ 4 ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.” โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ

4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

4.4 การทดสอบสมมติฐาน

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ (Check List) มีจำนวน 6 ข้อ

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	28	35.0
หญิง	52	65.0
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แก่เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65 ที่เหลือได้แก่เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35

4.1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

ตาราง 4.2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านอายุ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
30 - 40 ปี	19	23.7
41 - 50 ปี	27	33.8
51 ปีขึ้นไป	34	42.5
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.5 รองลงมาได้แก่อายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.8 และน้อยที่สุดได้แก่อายุ 30 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.7

4.1.3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา

ตาราง 4.3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	25	31.2
ตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป	55	68.8
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 68.8 ที่เหลือมีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 31.2

4.1.4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่ง

ตาราง 4.4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านตำแหน่ง

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหาร	16	20.0
หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ	64	80.0
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหัวหน้าฝ่าย/เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ คิดเป็นร้อยละ 80 ที่เหลือเป็นผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 20

4.1.5 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสบการณ์ในหน้าที่

ตาราง 4.5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประสบการณ์ในหน้าที่การพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณ		
ไม่มี	5	6.2
น้อยกว่า 6 ปี	45	56.2
6 -10 ปี	11	13.8
11-15 ปี	7	8.8
ตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป	12	15.0
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณน้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.2 รองลงมา มีประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป และน้อยที่สุดคือ ไม่มีประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 6.2

4.1.6 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านรายได้ต่อเดือน

ตาราง 4.6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านรายได้ต่อเดือน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 20,000 บาท	10	12.5
20,001 – 30,000 บาท	13	16.2
30,001 – 40,000 บาท	37	46.3
มากกว่า 40,000 บาท	20	25.0
รวม	80	100.0

จากตาราง 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนในระดับ 30,000 - 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 46.3 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 และน้อยที่สุดมีรายได้น้อยกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.5

4.2 ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ตาราง 4.7 ร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร						
1.1 ผู้บริหารใช้ประสบการณ์พิจารณา เพิ่ม/ลดงบประมาณแต่ละโครงการ	23.8	62.5	13.8	0	0	100(80)
1.2 บริหารใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารงบประมาณมาพิจารณาจัดสรร งบประมาณ	13.8	56.3	30.0	0	0	100(80)
1.3 ผู้บริหารได้ใช้นโยบายมาเป็น องค์ประกอบการจัดสรร	26.3	60.0	13.8	0	0	100(80)
1.4 โดยภาพรวมผู้บริหารมีการใช้อำนาจ ตามกฎหมายในการจัดสรรงบประมาณ	23.8	58.8	16.3	1.3	0	100(80)

จากตาราง 4.7 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารมีการใช้อำนาจในการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 58.8 รองลงมา คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.8

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการใช้

อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ข้อ 1.1 ผู้บริหาร ใช้ประสบการณ์พิจารณาเพิ่ม/ลดงบประมาณแต่ละโครงการ และข้อ 1.3 ผู้บริหารได้ใช้นโยบายเป็นองค์ประกอบในการจัดสรร ร้อยละ 86.3

ตาราง 4.8 ร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้า และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2. การตัดสินใจของผู้บริหาร						
2.1 โครงการแต่ละโครงการมีเอกสารให้ผู้บริหารได้วิเคราะห์ความคุ้มค่าแต่ละโครงการก่อนการจัดสรรงบประมาณ	13.8	53.8	30.0	1.3	1.3	100(80)
2.2 ผู้บริหารได้นำผลการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนแต่ละโครงการมาจัดสรรงบประมาณ	15.0	43.8	37.5	2.5	1.3	100(80)
2.3 ผู้บริหารได้จัดสรรงบประมาณแต่ละโครงการอย่างเหมาะสมได้	10.0	51.2	37.5	1.3	0	100(80)
2.4 ผู้บริหารได้แนะนำและขับเคลื่อนโครงการและบริหารงบประมาณทำให้บรรลุเป้าหมาย	17.5	58.8	18.8	3.8	1.3	100(80)
2.5 การจัดสรรงบประมาณทุกโครงการของผู้บริหารมีความเหมาะสม	6.3	60.0	31.3	2.5	0	100(80)
2.6 ผู้บริหารมีการจัดอันดับความสำคัญในแต่ละโครงการได้	16.3	60.0	21.3	2.5	0	100(80)

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
2.7 โครงการที่ได้รับจัดสรรได้บรรลุเป้าหมายและใช้งบประมาณน้อยกว่าที่ได้รับ	3.8	40.0	51.2	5	0	100(80)
2.8 โดยภาพรวมผู้บริหารมีการตัดสินใจอย่างมีระบบก่อนการจัดสรรงบประมาณจัดสรร (ประหยัดและคุ้มค่า)	12.5	57.5	27.5	2.5	0	100(80)

จากตาราง 4.8 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารมีตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 27.5

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ข้อ 2.1 โครงการแต่ละโครงการให้ผู้บริหารได้วิเคราะห์ความคุ้มค่าแต่ละโครงการก่อนการจัดสรรงบประมาณ ข้อ 2.4 ผู้บริหารได้แนะนำและขับเคลื่อนโครงการและบริหารงบประมาณทำให้บรรลุเป้าหมายและ ข้อ 2.6 ผู้บริหาร มีการจัดอันดับความสำคัญในแต่ละโครงการ ร้อยละ 76.3

ตาราง 4.9 ร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
3.การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่						
3.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำ คำของบประมาณรายจ่ายประจำปี	35.0	52.5	11.3	1.3	0	100(80)
3.2 มีการประชุมคณะกรรมการอย่าง	20.0	52.5	22.5	5.0	0	100(80)
3.4 คณะกรรมการมีการรับฟังความ คิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากผู้รับผิดชอบ โครงการก่อนการจัดสรรงบประมาณ	13.8	55.0	28.7	2.5	0	100(80)
3.5 โดยภาพรวมคณะกรรมการ ได้มีการ ส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณทุกขั้นตอน	13.8	57.5	26.3	1.3	1.3	100(80)

จากตาราง 4.9 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ ในภาพรวม พบว่า เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 57.5 รองลงมา คือ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.3

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ข้อ 3.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ร้อยละ 87.5 รองลงมาคือ ข้อ 3.2 มีการประชุมคณะกรรมการอย่างเพียงพอ ร้อยละ 72.5

ตาราง 4.10 ร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านนโยบายของภาครัฐ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
4. นโยบายของภาครัฐ						
4.1 สำนักงาน ก.ค.ศ. มีการจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของภาครัฐ	10.0	68.8	17.5	3.8	0	100(80)
4.2 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำนโยบายของภาครัฐ มาบรรจุในแผน/โครงการ	26.3	60.0	13.8	0	0	100(80)
4.3 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ติดตามและประเมินผลตามนโยบายของภาครัฐ	13.8	67.5	17.5	1.3	0	100(80)
4.4 โดยภาพรวม สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำนโยบายของภาครัฐมาใช้เป็นปัจจัยในการจัดสรรงบประมาณ	20.0	63.7	16.3	0	0	100(80)

จากตาราง 4.10 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านนโยบายของภาครัฐ ในภาพรวม พบว่า สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำนโยบายของภาครัฐมาใช้เป็นปัจจัยในการจัดสรรงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 63.7 รองลงมา คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 20.0

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านนโยบายของภาครัฐ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ข้อ 4.2 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำนโยบายของภาครัฐมาบรรจุในแผน/โครงการ ร้อยละ 86.3 รองลงมาคือ ข้อ 4.3 สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ติดตามและประเมินผลตามนโยบายของภาครัฐ ร้อยละ 81.3

4.3 ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ตาราง 4.11 ร้อยละระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผลการจัดสรรงบประมาณของ สำนักงาน ก.ค.ศ.	ร้อยละระดับความคิดเห็น					รวม (จำนวน)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.งบประมาณที่ได้รับสามารถนำไปขับเคลื่อนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	11.3	70.0	15.0	2.5	1.3	100(80)
2. โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีการปรับกิจกรรมดำเนินโครงการ	12.5	51.2	30.0	6.3	0	100(80)
3. โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีผลให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ	15.0	68.8	16.3	0	0	100(80)
4. โดยภาพรวม	16.3	71.3	12.5	0	0	100(80)

จากตาราง 4.11 แสดงระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการต่อปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ส่งผลต่อการจัดสรรงบประมาณ ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 71.3 รองลงมา คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 16.3

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดคือ ข้อ 3 โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีผลให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ก.ค.ศ. ร้อยละ 83.8 รองลงมาคือ ข้อ 1.งบประมาณที่ได้รับสามารถนำไปขับเคลื่อนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 81.3 และอันดับสุดท้าย ข้อ 2. โครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีการปรับกิจกรรมดำเนินโครงการ ร้อยละ 63.7

4.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ตาราง 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. โดยจำแนกตามงบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรร

งบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรร	Mean	การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร	การตัดสินใจของผู้บริหาร	การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่	นโยบายของรัฐ
1. การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร	16.1125	1	.555**	.485**	.504**
2. การตัดสินใจของผู้บริหาร	29.8625		1	.507**	.568**
3. การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่	19.4625			1	.498*
4. นโยบายของรัฐ	15.9500				1
รวม	3.8800				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. พบว่า มีความสัมพันธ์ต่องบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้านนโยบายของรัฐ และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

ตาราง 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.
โดยจำแนกตามขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนและกิจกรรม การดำเนินโครงการ	Mean	การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย ของผู้บริหาร	การตัดสินใจ ของผู้บริหาร	การมีส่วนร่วม ของ เจ้าหน้าที่	นโยบาย ของรัฐ
1.การใช้อำนาจตาม กฎหมายของผู้บริหาร	16.1125	1	.555**	.485**	.504**
2.การตัดสินใจของ ผู้บริหาร	29.8625		1	.507**	.568**
3. การมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่	19.4625			1	.498*
4. นโยบายของรัฐ	15.9500				1
รวม	3.7000				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการ พบว่า มีความสัมพันธ์ต่อขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้านนโยบายของรัฐ และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

ตาราง 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.
โดยจำแนกตามการบรรลุเป้าหมายของโครงการ

การบรรลุเป้าหมาย ของ โครงการ	Mean	การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย ของผู้บริหาร	การตัดสินใจ ของผู้บริหาร	การมีส่วนร่วม ของ เจ้าหน้าที่	นโยบาย ของรัฐ
1.การใช้อำนาจตาม กฎหมายของผู้บริหาร	16.1125	1	.555**	.485**	.504**
2.การตัดสินใจของ ผู้บริหาร	29.8625		1	.507**	.568**
3. การมีส่วนร่วมของ เจ้าหน้าที่	19.4625			1	.498*
4. นโยบายของรัฐ	15.9500				1
รวม	3.7000				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบรรลุเป้าหมายของโครงการพบว่า มีความสัมพันธ์ต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้านนโยบายของรัฐ และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<p>1.ระบบการบังคับบัญชาตามสายงานราชการทำให้การนำงบประมาณออกไปใช้ค่อนข้างล่าช้า</p> <p>2.การจัดสรรงบประมาณไม่ตอบสนองความต้องการของผู้จัดทำโครงการ</p> <p>3.ผู้บริหารมักใช้จำนวนเงินงบประมาณที่ได้จัดสรรให้ไว้เดิม มาเป็นฐานการตัดสินใจ</p> <p>4. เจ้าหน้าที่บางคนไม่มีความรู้ด้านงบประมาณเพียงพอ</p> <p>5.การวิเคราะห์ข้อมูล/เปรียบเทียบข้อมูล การจัดสรรงบประมาณในแต่ละปียังไม่ชัดเจน ทำให้การจัดสรรงบประมาณขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร</p> <p>6. ในแต่ละปีมีการเสนอโครงการเดิมๆ หรือเป็นโครงการที่ต่อเนื่อง</p> <p>7. เจ้าหน้าที่ควรมีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณ</p>	<p>1. ควรตั้งแผนงบประมาณแบบชี้แจงแผนงาน เพื่อจะได้ขอเสนออนุมัติงบประมาณมาใช้ได้เร็วขึ้น</p> <p>2. ควรให้โอกาสผู้จัดทำโครงการได้ชี้แจงรายละเอียดแนวคิดเพิ่มเติม</p> <p>3. ควรมีการรายงานผลโครงการหรือการติดตามผลโครงการในปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดสรรงบประมาณในปีต่อไป</p> <p>4. ควรส่งเจ้าหน้าที่ไปอบรมด้านงบประมาณเพิ่มเติม</p> <p>5. ควรทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบัน สามารถเรียกดูข้อมูล ก่อนการจัดสรรได้ทันเวลา เพื่อการจัดสรรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล</p> <p>6. ควรมีการจัดสรรงบประมาณเป็นสัดส่วน โดยแยกเป็นโครงการใหม่ และโครงการเดิมหรือโครงการต่อเนื่อง เพื่อจะได้มีการเสนอโครงการใหม่ ๆ</p> <p>7. เจ้าหน้าที่ควรมีความรอบคอบ ต้องมีความรู้ในการวิเคราะห์โครงการต่าง ๆ และสามารถจัดลำดับความสำคัญของโครงการเพื่อให้ได้โครงการที่สอดคล้องกับจำนวนเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร</p>

ตาราง 4.5 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
8. เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาเฉพาะในโครงการที่ขับเคลื่อนผลักดันด้านการเงินงบประมาณของตนเองเท่านั้น	8. ควรเปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่มากขึ้น และควรใช้มีการชี้แจงในรายละเอียดเพิ่มเติม
9. มีโครงการเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาลที่มีได้จัดสรรงบประมาณไว้ล่วงหน้า ทำให้ต้องใช้งบประมาณจากโครงการอื่นที่อยู่ในแผนปฏิบัติการอยู่แล้ว ทำให้โครงการตามแผนมีงบประมาณไม่เพียงพอ	9. ควรมีการรายงานผลระหว่างปีหรือระหว่างการดำเนินงาน เพื่อจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินโครงการต่อหรือไม่ และสามารถปรับลดโครงการได้
10. การประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นการเสนอโครงการและรายละเอียด สุดท้ายอาจไม่ได้ตรงกับความต้องการของทุกคน	10. ผู้บริหารควรตัดสินใจโดยนำข้อดีของความคิดเห็นของทุกคนมาใช้ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
11. ในการใช้งบประมาณไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	11 การดำเนินโครงการต้องวิเคราะห์ในเรื่องวัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่ได้รับและความคุ้มค่า

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับ “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.”

การวิจัยที่ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยมาทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. และ เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 80 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัย “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.” สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณ และรายได้ต่อเดือน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีการศึกษาตั้งแต่ปริญญาโทขึ้นไป รองลงมา มีการศึกษา ระดับ ปริญญาตรี ส่วนใหญ่ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโครงการ รองลงมาตำแหน่งผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณน้อยกว่า 6 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ในหน้าที่การพิจารณาหรือจัดสรรงบประมาณ ตั้งแต่ 6 – 10 ปี ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 30,001 – 40,000 บาท รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 40,001 บาทขึ้นไป

5.1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ประกอบด้วย ด้านการใช้ อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร ด้านการตัดสินใจของผู้บริหาร ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ และ ด้านนโยบายของรัฐ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ด้านการตัดสินใจ ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับมาก และด้านนโยบายของรัฐ อยู่ในระดับมาก

สมมติฐานข้อที่ 1 การใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของ สำนักงาน ก.ค.ศ. พบว่า มีความสัมพันธ์ต่องบประมาณของโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณใน ระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการ ใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้าน นโยบายของรัฐ และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ใน ระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 2 การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรร งบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนิน โครงการ พบว่า มีความสัมพันธ์ต่อขั้นตอนและกิจกรรมการดำเนินโครงการในระดับสูง โดยเฉพาะด้าน การตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมี ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐ กับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้านนโยบายของรัฐ

และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

สมมติฐานข้อที่ 3 การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ.

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบรรลุเป้าหมายของโครงการ พบว่า มีความสัมพันธ์ต่อการบรรลุเป้าหมายของโครงการในระดับสูง โดยเฉพาะด้านการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รองลงมาด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหารและด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้บริหาร ($r = .568, .555, .507$) ตามลำดับ และด้านนโยบายของรัฐกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย ด้านการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่กับด้านนโยบายของรัฐ และด้านการใช้อำนาจตามกฎหมายกับการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ($r = .504, .498, .485$) ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 : กรณีศึกษา สำนักงาน ก.ค.ศ.” มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ผลการวิจัย การทดสอบสมมติฐาน พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหาร กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีการปรับกิจกรรมดำเนินโครงการ และด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีผลให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหาร กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. มีผลต่อการจัดสรรงบประมาณ การทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการนำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน ก.ค.ศ. ด้านโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมีการปรับกิจกรรมดำเนินโครงการ และด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีผลให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัย พบปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยครั้งนี้และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 สำนักงาน ก.ค.ศ. มีระบบการบังคับบัญชาตามสายงานราชการทำให้การนำงบประมาณออกไปใช้ค่อนข้างล่าช้า หากตั้งแผนงบประมาณแบบชี้แจงแผนงาน เพื่อจะได้เสนออนุมัติงบประมาณมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว

5.3.2 ในการจัดสรรงบประมาณ ควรให้โอกาสผู้รับผิดชอบโครงการเพื่อชี้แจงในรายละเอียดแนวคิดเพิ่มเติม เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้และผู้บริหารควรตัดสินใจ โดยนำข้อดีของความคิดเห็นของทุกคนมาใช้ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

5.3.3 ในการจัดสรรงบประมาณ ควรมีการจัดลำดับความสำคัญ เพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณสอดคล้องกับนโยบายเร่งด่วน

5.3.4 ผู้บริหารควรนำผลประเมินโครงการ ในปีที่ผ่านมา ใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติโครงการในปีงบประมาณต่อไปด้วย และควรหาความคุ้มค่าในแต่ละโครงการเพื่อจะได้วางแผนว่าควรจะดำเนินโครงการต่อไปหรือไม่ หากไม่คุ้มค่าควรหยุดโครงการและเสนอโครงการอื่นแทน

5.3.5 ควรจัดสรรงบประมาณให้กับโครงการใหม่ๆ และโครงการเดิมที่ทำต่อจากปีก่อนๆ โดยจัดสรรกันเป็นสัดส่วน เพื่อให้มีโครงการใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับของสำนักงาน ก.ค.ศ.

5.3.6 ควรมีการฝึกอบรมชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจในการจัดทำโครงการเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการจัดทำโครงการและปรับทัศนคติให้ตรงกันกับผู้บริหาร เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5.4 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ ของบริหาร หัวหน้ากลุ่ม และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ ในการจัดทำโครงการ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ ความเข้าใจ

5.4.2 ควรศึกษาความคุ้มค่าของแต่ละโครงการ โดยการนำโครงการที่ได้จัดทำในแต่ละปีมาวิเคราะห์ถึงความคุ้มค่า เพื่อให้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการในปีต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จุมพล สวัสดิ์ยากร. (2525). **หลักการบริหารและมนุษยสัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : สุวรรณภูมิ.
- ชาญชัย อาจิ้นสมาจาร. (2542). **การบริหารการศึกษา**, กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์
กรุงเทพ.
- วรรณนา สุขสวัสดิ์. (2551). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอปากพะยูนจังหวัดพัทลุง**. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ไตรรัตน์ โภคพลากรณ์. (2534). **การคลังและงบประมาณ**. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- นพมาศ พูนศิริและศรุดา สมพอง. (2556). **กระบวนการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนราธิวาส**, มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์.
- นรา บุรณรัช. (2543). **สถิติเพื่อการวิจัย 1**, สงขลา : โรงพิมพ์ศุภกาญจน์พริ้นติ้งแอนด์เซอวิสิส
- นันทิยา เหมือนนาค. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารงบประมาณ : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนนทบุรี**,
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นคร.
- ประทุม รอดประเสริฐ. (2543). **นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี**.
กรุงเทพมหานคร : เนติกุลการพิมพ์
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย**, กรุงเทพฯ :
เจ้าพระยาระบบการพิมพ์
- ศาสตรา สุตสวาท. (2551). **ปัจจัยในการกำหนดการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ เกษมสิน, (2544). **การบริหาร**, กรุงเทพมหานคร : นครการพิมพ์

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- สำนักงานประมาณ. เข้าถึงได้จาก : [http : www.tdri.or.th](http://www.tdri.or.th). (วันที่ค้นข้อมูล : 31 มกราคม 2557)
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เข้าถึงได้จาก : [http : www.school.obec.go.th](http://www.school.obec.go.th).
(วันที่ค้นข้อมูล : 31 มกราคม 2557)
- สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มงานยุทธศาสตร์. เข้าถึงได้จาก : [http : www.prachupkikhan.go.th](http://www.prachupkikhan.go.th). (วันที่ค้นข้อมูล : 28 มกราคม 2557)
- อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). **หลักการและเทคนิคการวางแผน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อาภรณ์ แก้วสลัปศรี. เข้าถึงได้จาก : [http : www.pt.tsu.ac.th](http://www.pt.tsu.ac.th). (วันที่ค้นข้อมูล : 28 มกราคม 2557)
- Drucker, P.F. (1995). **Management**. Oxford : Butterworth-Heineman.
- Ernest Dale. (1979). **Management : theory and practice**. New York : Grdier.
- Hersey, P., and Blanchard. (1982). **Management of Organization Behavior**. New Jersey: Prentice-Hall
- Kast, F.E. , and Rosenzweig, J.E. (1979). **Organization and Management : A System and Cotingercy Approach**. New York : McGraw – Hill.
- Koontz, H, and Wehrich. H. (1982). New York : McGraw-Hill
- Koontz Harold D. and Curil O' Donnell. (1972). **Principles of Management: An Analysis of Mangerial Functions**. New York : McGraw – Hill.
- Shermerthorn, I.R. (1996). **Organizational behavior**. New York : John Wiley.
- Simon, H.A. (1965). **Adminstrative Behavior**.New York : McGraw – Hill.

